

Zápis č. 8/3/2023 z riadneho rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska
30. marca 2023 o 10:00 h.

Prítomní členovia Rady RTVS: Ján Balašček, Tomáš Caban, Igor Gallo, Jarmila Mikušová, Ján Uličiansky

Neprítomný: Jozef Chudík

Hostia:

Ľuboš Machaj – generálny riaditeľ RTVS

Matúš Miklošík – riaditeľ Sekcie GR RTVS

Juraj Helbich – intendant :24

Ľuboš Černák – riaditeľ Sekcie programových služieb SRo

Miesto konania: Zasadačka GR RTVS, 6. posch., Mýtna 1, Bratislava

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania

Rokovanie zvolal a viedol predseda rady I. Gallo. Na začiatku rokovania privítal všetkých prítomných. Skonštatoval, že je prítomných 5 členov rady a rada je schopná uznášať sa. Z rokovania sa ospravedlnil J. Chudík. Informoval, že Rada RTVS aktuálne pôsobí v 6 člennom zložení, lebo NR SR stále nezvolila nových členov.

Na rokovaní privítal GR RTVS a členov manažmentu RTVS.

Skonštatoval, že k návrhu programu neprišla od členov Rady RTVS žiadna pripomienka.

Navrhol po dohode so spravodajcom vypustiť z rokovania bod Vyhodnotenie vysielania rozhlasových programových služieb za rok 2022.

Členovia Rady RTVS vyslovili všeobecný súhlas s týmto návrhom.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 90/2023:

Rada RTVS schvaľuje program rokovania v nasledujúcom znení:

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania.
2. Operatívne informácie Rady RTVS a GR RTVS
3. Informácia o aktuálnom stave v súvislosti so zmenou financovania RTVS (*spravodajca DK*)
4. Vyhodnotenie vysielania programovej služby Dvojka za rok 2022 (*spravodajca J. Chudík*)
5. Vyhodnotenie vysielania programovej služby :24 za rok 2022 (*spravodajca J. Balašček*)
6. Informácia o plnení uznesenia č. 230/2022 – interné pravidlá systému zaraďovania aktivít politických strán do vysielania RTVS (*spravodajca J. Balašček a T. Caban*)
7. Informácia o priebežnej realizácii Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS a jej programovej služby v podmienkach Sekcie spravodajstva a publicistiky RTVS s dôrazom na avizované zmeny v programovej službe :24 (*spravodajcovia J. Balašček a I. Gallo*)
8. Sťažnosti a podnety
9. Rôzne

Za: 5 / J. Balašček, T. Caban, I. Gallo, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / J. Chudík /

Uznesenie bolo prijaté.

2. Operatívne informácie Rady RTVS a GR RTVS

I. Gallo informoval, že včera sa v NR SR uskutočnila voľba nových členov rady a zatiaľ bola zvolená M. Gajdošíková. Nemá však k tomu žiadne bližšie informácie, od akého dátumu bola zvolená. Dnes by sa mala uskutočniť opakovaná voľba. Informoval, že včera NR SR odvolala z funkcie predsedu VKM K. Čekovského. Ďalej informoval, že doteraz rada nedostala žiadne podklady k pripomienkam členov rady k Organizačnému poriadku, ktoré zaslali 7.12.2022 a takisto manažment zatiaľ nereflektoval na ponuku na pracovné stretnutie.

L. Machaj informoval, že v SRo prebieha Grand Prix Svetozára Stračinu. Ďalej informoval, že prebiehajú rokovania s MKSR o pripomienkach v medzirezortnom pripomienkovom konaní k novele zákona o RTVS. K Organizačnému poriadku prečítal svoje stanovisko:

„Chcem dostať svojmu slovu a tiež súhlasu z predposledného zasadnutia rady, kde sme hovorili o možnosti vytvorenia spoločnej pracovnej skupiny, zloženej z odborníkov a manažérov RTVS a z členov rady RTVS. Sám ste takúto možnosť na zasadnutí rady uviedli. Navrhujem, aby Rada RTVS by uznesením ustanovila nielen postup pri prerokovaní organizačného poriadku, ale tiež by odsúhlasila členov do pracovnej komisie a spôsob realizácie jej výstupov. Vami spomínaný zoznam 16 pripomienok, podnetov a otázok z decembra 2022, ku ktorým mám k dispozícii písomné odpovede a stanoviská, tiež ústne vysvetlenia a súvislosti, by boli všetky riadne prerokované na prvom zasadnutí pracovnej skupiny k OP RTVS.

Ak by ste môj návrh akceptovali, uznesenie by mohlo byť v takomto znení:

- a) *rada RTVS otvára rokovanie o Organizačnom poriadku RTVS (OP RTVS) a určuje takúto postupnosť prerokovania a schvaľovacieho procesu:*
 - *predloženie návrhu OP RTVS (splnené)*
 - *vytvorenie pracovnej skupiny k OP RTVS*
 - *zasadnutie/zasadnutia pracovnej skupiny, expertíza a prerokovanie podnetov a pripomienok k OP RTVS*
 - *predloženie upraveného návrhu OP RTVS so zapracovanými pripomienkami na riadne zasadnutie rady RTVS, s ďalším postupom podľa Rokovacieho poriadku rady,*
- b) *rada RTVS súhlasí s paritným obsadením pracovnej skupiny k OP RTVS v zložení:*
 - *za RTVS: L. Černák, V. Štofanič, M. Zemková, J. Gembická, V.Ruman, A. Iglár a M. Miklošik,*
 - *za radu RTVS: (odporúčame člena za televíziu, člena za rozhlas, člena – právnika, prípadne ďalší podľa uváženia rady),**pričom GR RTVS a predseda rady RTVS majú právo zúčastňovať sa na každom zasadnutí pracovnej skupiny k OP RTVS,*
- c) *zvukový záznam z rokovaní pracovnej skupiny k OP RTVS, tiež zoznam prijatých resp. neprijatých pripomienok so zdôvodnením, budú prílohou k zvukovému záznamu a jeho prepisu z riadneho verejného zasadnutia rady RTVS, na ktorom bude upravený návrh OP RTVS predložený.*

Som presvedčený, vážený pán predseda, že takéto riešenie bude pre RTVS prospešné, že sa spoločne dopracujeme k prijatiu dokumentu, ktorý už RTVS nevyhnutne potrebuje na riadenie procesov a ľudských zdrojov.“

I. Gallo ocenil konštruktívny prístup GR RTVS, avšak nerozumie tomu, prečo to trvalo 4 mesiace. Je podľa neho škoda, že tento materiál nedostala rada pred rokovaním, ale počuli ho teraz prvýkrát. Mohlo byť už teraz pripravené k tomu uznesenie, ktorým by rada na to reagovala. Toto všetko v ňom evokuje, že manažment RTVS až tak netlačí pri Organizačnom poriadku čas. Tento návrh však považuje za konštruktívny.

L. Machaj považuje Organizačný poriadok za veľmi dôležitý dokument a očakával, že ho rada predloží na rokovanie rady skôr. Bol by rád, ak by sa na tomto rokovaní prijalo uznesenie o tom, ako bude táto pracovná skupina pracovať.

I. Gallo sa spýtal, prečo potom nedostala rada tento text 2 dni pred rokovaním rady. Považuje to za vyvíjanie tlaku na radu, keďže rada sa musí dohodnúť medzi sebou, kto tam pôjde do tejto pracovnej skupiny, prídu aj noví členovia rady a pod.

L. Machaj uviedol, že nevyvíja tlak na radu, len povedal, že by bol rád, ak by sa to dnes posunulo.

I. Gallo požiadal, aby tento text, ktorý GR RTVS prečítal bol štandardnou cestou aj doručený na sekretariát rady.

J. Balaščík si rovnako myslí, že si rada musí prediskutovať, kto sa zúčastní tejto pracovnej skupiny. Tento návrh rovnako považuje za konštruktívny.

3. Informácia o aktuálnom stave v súvislosti so zmenou financovania RTVS (spravodajca DK)

Ľ. Machaj odprezentoval predložený materiál. Ide o pripomienky z medzirezortného pripomienkového konania. Niektoré pripomienky považuje za dôležité. Za najdôležitejšiu považuje pripomienku MF SR na úpravu percenta na 0,12% HDP, čo je iba 120 mil. €.

V. Ruman doplnil, že návrh zákona bol už predložený na úrad vlády na rokovanie legislatívnej rady vlády. V tomto návrhu ostala výška zachovaná na úrovni 0,17. Ostáva však zachovaná podmienka vládneho auditu.

I. Gallo skonštatoval, že vládny audit je v princípe jeden z indikátorov zoštatnenie verejnoprávneho vysielateľa.

T. Caban za DK uviedol, že tento materiál prerokovali. Informoval, že teraz našiel už aj vyhodnotenie medzirezortného pripomienkovacieho konania.

J. Balaščík uviedol, že ak pôjde tento príspevok pre RTVS cez štátny rozpočet, tak tam vidí veľa rizík, že budú problémy s príchodom týchto financií. Dôležité je podľa neho aj to, či táto inštitúcia ostane verejnoprávnou alebo sa statne štátnou, pretože to potom nesie väčšie riziká politického vplyvu ako pri koncesionárskych poplatkoch.

I. Gallo prerušil rokovanie o tomto bode s tým, že sa cez prestávku naformuluje uznesenie.

4. Vyhodnotenie vysielania programovej služby Dvojka za rok 2022 (spravodajca J. Chudík)

B. Šanta, intendant Dvojky, odprezentoval predložený materiál.

J. Uličiansky prečítal spravodajské hodnotenie, ktoré napísal J. Chudík:

„Konceptia programovej skladby Dvojky nemala pred rokom 2021 zapracované zásadné významné úlohy a zmeny okrem snahy budovať programovú službu pre náročnejšieho diváka. Bolo to spôsobené stálym narúšaním vysielacej štruktúry športom a prakticky všetkými mimoriadnymi udalosťami vrátane Kovidu. Zmena nastala spustením nového vysielacieho kanála zameraného na šport. Odchodom športu mohla dvojka konečne začať vychádzať zo základného zámeru budovať okruh pre náročnejšieho diváka s väčším sústredením na dokumentárnu tvorbu, postupným rozširovaním vysielania pre deti a zámerom stabilizovať typovú vysielaciu štruktúru. Tento zámer sa v priebehu roka 2022 podarilo realizovať. Akýkoľvek výraznejší rozvoj vysielacieho okruhu Dvojka bol (stále aj je) limitovaný (tak ako i ostatné okruhy) nedostatočným financovaním RTVS. Prejavilo sa to najmä v druhom polroku aj spustením nedofinancovanej novej programovej služby :24 od mája 2022, ktorá sčasti diktovala aj obsahové ťažisko aktuálnej publicistiky na Dvojke vďaka dynamickým politickým procesom v domácej i zahraničnej politike. Nedostatok financií, aj kvôli :24, tak spôsobil zníženie výroby programu pre Dvojku. Napriek tomu Druhý vysielací okruh plní zákonom stanovené požiadavky (národnostné vysielanie, náboženské, vzdelávacie, vysielanie pre špeciálne skupiny obyvateľov atď..) darí sa jej na rozdiel od súkromných vysielateľov udržiavať kvalitu vysielania pre náročného diváka a tým aj stabilnú úroveň sledovanosti programu v priebehu celého roka.

V rámci štruktúrnych dní boli pondelky vyhradené pre vedu a techniku, utorky patrili tematicky zameraným dokumentom história a osobnosti, stredy patrili dokumentom zameraným na prírodu a civilizáciu, štvrtky boli vyhradené pre dlhometrážne dokumenty z novej akvizíčnej alebo koprodukčnej tvorby RTVS, piatky seriálové adaptácie výrazných literárnych diel a v druhej polovici večera dominovala talkshow, sobotné večery v prvej polovici roka patrili archívnej československej filmovej produkcii, od jesene sa Dvojka rozhodla vyplniť „dieru na trhu“ a začala ponúkať žáner doku drámy a skutočné príbehy. Nedeľné večery v prvom polroku boli späté s produkciou horských filmov, od jesene sa ujal nový filmový blok, ktorý ponúkol dvojicu filmov. V hlavnom vysielacom čase išlo o tituly v slovenčine alebo slovenským dabingom, v druhom pásme náročnejší diváci mohli oceniť dramatický program v pôvodnom znení so slovenskými titulkami. Keďže Dvojka je o náročnosti, ťažko vybrať z množstva kvalitných titulov len niektoré.

Zo štatistických údajov vyplýva, že v roku 2022 splnila Dvojka všetky povinnosti uložené zákonom podľa klasifikácie programu vo verejnom záujme podľa Zákona 308/2000 Z. z. a rovnako aj dodržala schválený programový koncept na rok 2022.

Vyšší podiel nezávislej európskej produkcie je výsledkom aj aktívnej komunikácie vysielacej dramaturgie Dvojky s nezávislými tvorcami a producentmi v rámci uzatvárania bezodplatných licencií na vysielanie, rozšírením ponuky kultúrnych a hudobných programov od nezávislých tvorcov a zároveň aj cieleného nákupu slovenskej, českej a zahraničnej nezávislej produkcie cez Akvizície.

Všetky programové typy jednotlivito prekročili plánované percento vysielania a všetky spolu prekročili plán vysielania na 111,56 %.

Do budúca by mala Dvojka vytvoriť v niektorý deň priestor aj v hlavnom vysielacom čase (alebo aj celý večer) pre stále sa skvalitňujúcu slovenskú dokumentárnu tvorbu a výrazne zvýšiť objem výroby a rôznorodosť tvorby kvalitného slovenského dokumentu, zabezpečiť v diskusných programoch väčšiu pluralitu názorov, rozšíriť a dobudovať štruktúru detského vysielania a neposlednom rade včleniť do konceptu Dvojky úlohy vyplývajúce zo zrušenia „reprízovej“ Trojky na konci roka. Samozrejme na tieto úlohy musí byť aj dostatok financií, teda je nutné zvýšenie rozpočtu na programovú službu. To je vlastne trvalou úlohou pre vedenie RTVS, MK SR, Vládu SR a NR SR v hľadaní riešenia na dofinancovanie RTVS. Zatiaľ aj pri celkove zníženom objeme financií bude nevyhnutné zachovať v nezmenšenom objeme tie typy programov, ktoré vyplývajú z poslania média verejnej služby. Napriek spomínanému nedostatku peňazí na skvalitnenie programu môžeme konštatovať, že Dvojka v roku 2022 aj s programovými zmenami v mimoriadnych situáciách, ešte stále naplňala požiadavky verejnoprávnosti a zabezpečila dodržanie zákona o RTVS.

Za rok 2022 možno konštatovať, že nastavenie vysielacej štruktúry Dvojky vníma Rada RTVS pozitívne. Z pohľadu zákonom stanoveného podielu programov vo verejnom záujme splnila RTVS na okruhu Dvojka všetky ukazovatele.“

I. Gallo poznamenal, že mohlo byť v materiáli spomenutá aj zmena, ktorá nastala po presune športu na inú programovú službu a ako to zmenilo program Dvojky.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 91/2023:

Rada RTVS prerokovala a berie na vedomie Vyhodnotenie vysielania programovej služby Dvojka za rok 2022.

Za: 5 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Nepřítomný: 1 / J. Chudík /

Uznesenie bolo prijaté.

5. Vyhodnotenie vysielania programovej služby :24 za rok 2022 (spravodajca J. Balaščák)

J. Helbich odprezentoval predložený materiál.

J. Balaščák prečítal spravodajské stanovisko:

„Je určité paradoxom, že za spustením spravodajského kanála RTVS bolo vlastne spravodajské zlyhanie. Nepochopenie a chýbajúca analýza možných dôsledkov rastúceho napätia medzi Ruskom a Ukrajinou, hrubé podcenenie organizácie novinárskej práce a absencia spravodajských štandardov viedli okrem ďalších dôvodov k tomu, že televízne spravodajstvo „zaspalo“ začiatok ruského útoku na Ukrajinu. Verejnoprávny vysielateľ, ktorý by mal byť etalónom informačných služieb občanom, vysielal na rozdiel od komerčných televízií, v kľúčovom a rozhodujúcom čase neslávne spomínanú reprízu magazínu pre ženy. Fatálne zlyhanie spustilo sériu reakcií manažmentu RTVS na situáciu. Viedlo k personálnej výmene na poste riaditeľa sekcie spravodajstva a publicistiky, k dočasnému povereniu zastupujúceho šéfa spravodajstva a tiež k dočasnej premene programovej služby Trojka na improvizované spravodajské vysielanie. Po základnej stabilizácii situácie prijal manažment

rozhodnutie spustiť samostatné spravodajské vysielanie v podobe :24-ky. Ako už bolo povedané, vysielat' sa začalo neplánovane, vynútené a bez riadnej prípravy.

Spravodajský kanál tak od začiatku bojoval so všetkými „detskými chorobami“, ktoré prináša vysielanie bez akéhokoľvek zázemia garantovaného komplexnou projektovou prípravou.

Hoci bola snaha zabezpečiť funkčnosť spravodajského kanálu spojená s vysokým nasadením a entuziazmom pracovníkov RTVS, predsa sa určitá miera improvizácie opäť prejavila zlyhaním na úrovni vedenia spravodajstva.

Absencia jasných pravidiel, ktoré by stanovovali prístup verejnoprávneho vysielateľa k spravodajskému pokrývaniu aktivít politických strán viedla k tomu, že RTVS v podstate nekontrolovane a bez nezávislého redakčného usmernenia odvysielala na výročie Nežnej revolúcie v priamom prenose hodinový prejav predsedu Smeru Roberta Fica zo snemu strany. Pre dramaturgickú nevyjasnenosť sa po niekoľkých vydaniach skončil pokus vysielat' diskusnú reláciu Pod povrchom.

K pozitívnym momentom spravodajstva naopak patrilo vynikajúce plánovanie a pokrytie spojených komunálnych a samosprávnych volieb (29.10.2022) či vysielanie pohrebu kráľovnej Alžbety, aj keď s technickými chybami.

Zásadným problémom nového spravodajského okruhu bola už naznačená technická, výrobná ale i personálna nepripravenosť.

Významným a ocenenia hodným prvkom spravodajskej :24-ky bola od samého začiatku spolupráca televíznej zložky s rozhlasovým spravodajstvom a aktuálnou publicistikou.

Zmenou v živote RTVS a tým pádom aj spravodajstva v roku 2022 bol aj nástup nového manažmentu, keď odchádzajúceho Jaroslava Rezníka vystriedal na poste generálneho riaditeľa Ľuboš Machaj.

Viaceré spomenuté zlyhania spravodajstva RTVS by si zo strany manažmentu zaslúžili pozornosť a vecnú analýzu. Malo by z nej vyplynúť definovanie postupov a pravidiel, ktoré by zabránili opakovaniu chýb a viedli k zvýšeniu profesionality v záujme informovania a orientácie diváka.“

I. Gallo upozornil, že ak je toto text, ktorý pôjde do Výročnej správy, tak sú tam niektoré formulácie, ktoré nie sú vhodné do takejto správy. Podľa neho by tam mali byť aj spomenuté personálne zmeny, ktoré nastali po probléme pri vysielaní 17.11.2022.

M. Miklošík uviedol, že v žiadnom vyhodnotení nie sú uvádzané personálne zmeny.

I. Gallo si myslí, že by to tam malo byť, pretože to bola závažná udalosť, ktorou sa napríklad zaoberal aj VKM.

Ľ. Machaj uviedol, že to bude ešte prechádzať úpravou a spomenuté formulácie budú prehodnocovať.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 92/2023:

Rada RTVS:

- a) prerokovala a s pripomienkami berie na vedomie Vyhodnotenie vysielania programovej služby :24 v roku 2022,
- b) odporúča GR RTVS doplniť predložený materiál o pripomienky vznesené na rokovaní Rady RTVS. T: 30.3.2023

Za: 5 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Nepřítomný: 1 / J. Chudík /

Uznesenie bolo prijaté.

6. **Informácia o plnení uznesenia č. 230/2022 – interné pravidlá systému zaraďovania aktivít politických strán do vysielania RTVS (spravodajca J. Balaščík a T. Caban)**
7. **Informácia o priebežnej realizácii Koncepcie riadenia a rozvoja RTVS a jej programovej služby v podmienkach Sekcie spravodajstva a publicistiky RTVS s dôrazom na avizované zmeny v programovej službe :24 (spravodajcovia J. Balaščík a I. Gallo)**

I. Gallo navrhol spojenie bodov č. 6 a č. 7. Spomenul aj, že chvíľu pred rokovaním dostala rada od manažmentu informáciu, aby sa bod č. 7 prerokoval v neverejnom režime. Nemyslí si, že je správne celý tento bod prerokovať v neverejnom režime. Navrhol, aby manažment zdôvodnil tento návrh.

Ľ. Machaj uviedol, že budú prezentované vizuály súvisiace so spustením vysielania z nového štúdia :24.

I. Gallo skonštatoval, že táto časť sa môže prerokovať v neverejnom režime, keďže tieto informácie by mohli ohroziť fungovanie RTVS v konkurenčnom prostredí. Dal o tom hlasovať. Členovia rady odhlasovali prerokovanie týchto informácií v neverejnom režime.

I. Gallo ďalej informoval, že pri bode 6 ide o materiál, ktorý sa týka plnenia uznesenia č. 230/2022 z 30.11.2022, ktoré znie:

Rada RTVS:

1. Prerokovala a berie na vedomie:
 - a) informáciu o vysielaní RTVS v súvislosti s výročím 17.11.1989,
 - b) informáciu o aktuálnom stave a o personálnych zmenách v Sekcii spravodajstva a publicistiky RTVS.
2. Konštatuje, že:
 - a) spôsob zaraďovania a absentujúca dramaturgia priameho prenosu prejavu predsedu strany SMER – SD zo snemu tejto strany v deň výročia 17.11.1989 boli profesionálnym zlyhaním vedenia Sekcie spravodajstva a publicistiky RTVS,
 - b) vykonané personálne zmeny sú vo výhradnej kompetencii GR RTVS,
 - c) aktuálna personálna situácia v Sekcii spravodajstva a publicistiky RTVS je podľa vyjadrenia GR RTVS stabilizovaná a je zabezpečené plnenie všetkých zákonných úloh v tejto oblasti.
3. Žiada GR RTVS, aby zabezpečil prijatie interných pravidiel stanovujúcich systém zaraďovania aktivít politických strán do vysielania, vrátane priamych prenosov zo snemov a tlačových besied tak, aby bola zabezpečená zásada plurality a vyváženosti pri garancii redakčnej nezávislosti.

Pripomenul, že GR RTVS nemal k tomuto uzneseniu žiadne výhrady, rada neurčila ani žiaden termín a bola džentlmenská dohoda, že GR RTVS tieto pravidlá predloží. Rovnako pripomenul, že rada vtedy posielal svoje stanovisko aj VKM, ktorý oň požiadal. Odcitoval zo stanoviska rady:

„V záujme predchádzať vzniku podobných zlyhaní Rada RTVS požiadala generálneho riaditeľa RTVS o zabezpečenie prijatia interných pravidiel, ktoré by stanovili systém zaraďovania aktivít politických strán do vysielania tak, aby bola zabezpečená zásada plurality a vyváženosti pri súčasnom garantovaní redakčnej nezávislosti. Vývoj situácie a prijímanie nápravných opatrení bude Rada RTVS naďalej pozorne monitorovať.

Z hľadiska plnenia zákonných povinností RTVS patrí informačná povinnosť k zásadným úlohám verejnoprávneho vysielateľa, najmä v dobe hoaxov, skresľovania reality a manipulácie s faktami. Na verifikovaní informácií a ich uvádzaní v súvislostiach stojí dôveryhodnosť verejnoprávneho média. Značka RTVS a jej spravodajstvo patrí v opakovaných hodnoteniach k najdôveryhodnejším. Rovnako aj vysoká sledovanosť viacerých spravodajských formátov svedčí o dôveryhodnosti média verejnej služby medzi občanmi. Rada RTVS bude naďalej dbať na to, aby tento obraz nenarúšali neprofesionálne až amatérske prístupy k vysielaniu, či prezentácie politických aktivít viac v podobe pripomínajúcej jednostrannú propagandu, než poskytovaním informácií v kontexte s vecnou oponentúrou a v čo najkomplexnejšej podobe.“

Ďalej informoval, že VKM prerokoval a zbral toto stanovisko na vedomie 8.2.2023.

12.1.2023 na rokovaní Rady RTVS A. Sámelová radu informovala, že v priebehu druhej polovice februára bude schopná predložiť koncepciu spravodajstva RTVS, čo sa však nestalo a GR RTVS zmenil na predkladanie jednotlivých čiastkových koncepcií názor, čo sme si však už prebrali na ostatných rokovaníach pri rokovaní o samotnej Koncepcii riadenia a rozvoja RTVS, resp. jej aktualizácii. Rada sa priebežne zaujímalá o stav plnenia uznesenia č. 230/2022 a keď sa v rámci Operatívnych informácií na rokovaní 16.2.2023 (rokovanie, na ktorom nebol L. Machaj) pýtal na dodanie koncepcie spravodajstva a na stav plnenia tohto uznesenia, tak od M. Frindta (zastupoval vtedy A. Sámelovú) dostal odpoveď, že na spravodajstve o tom diskutujú a zrejme to p. Sámelová predloží na ďalšom rokovaní rady. M. Frindt sa na tomto rokovaní aj vyslovil, že tieto pravidlá sú potrebné, ale mal ich prijať už predchádzajúci manažment.

Rada RTVS prostredníctvom sekretariátu aj dvakrát (13.2.2023 a 17.2.2023) žiadala manažment o stanovisko, ako to vyzerá s termínom plnenia tohto uznesenia.

RTVS rade k tomu poslala prostredníctvom M. Miklošíka 24.2.2022 stanovisko:

„Stanovisko:

Sústavu interných predpisov, ktoré regulujú vysielanie spravodajstva a aktuálnej publicistiky, tvorí predovšetkým Organizačný poriadok RTVS a Štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS.

V zmysle bodu 10 prílohy č. 2 Organizačného poriadku RTVS za obsahovú aj riadiacu činnosť v rámci spravodajstva a aktuálnej publicistiky RTVS zodpovedá riaditeľ sekcie spravodajstva a aktuálnej publicistiky.

Podľa čl. 2 bodu 2.2.1 písm. l) Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS: „Rozhlas a televízia Slovenska je pri príprave a vysielaní spravodajských a publicistických programov nezávislá. Vylučuje sa zásah politických, ekonomických, spoločenských a iných lobistických skupín do ich prípravy a vysielania. Okrem organizačných štruktúr Rozhlasu a televízie Slovenska nemá nikto vplyv ani právo rozhodnúť o zaradení alebo nezaradení spravodajského a publicistického programu do vysielania.“

Podľa čl. 2 bodu 2.2.1 písm. m) Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS: „Rozhlas a televízia Slovenska sa pri príprave a vysielaní spravodajských a publicistických programov striktne riadi princípom editovania a profesionálnou zodpovednosťou editorov. Editovanie a redigovanie jednotlivých príspevkov spravodajstva a publicistiky nie je cenzúrou.“ V zmysle čl. 2 bodu 2.2.1 písm. n) Štatútu programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS akýkoľvek zásah zo strany generálneho riaditeľa do prípravy a vysielania spravodajstva a publicistiky musí byť odôvodnený, vopred konzultovaný s riaditeľom sekcie spravodajstva a publicistiky.

Existujúca sústava interných predpisov RTVS garantuje redakčnú nezávislosť pri príprave a vysielaní spravodajstva a publicistiky. Za vysielanie spravodajstva a publicistiky zodpovedá sekcia spravodajstva a aktuálnej publicistiky. Generálny riaditeľ je oprávnený zasiahnuť do prípravy a vysielania spravodajstva a publicistiky len v konkrétnych odôvodnených prípadoch, pričom vždy musí byť takýto zásah konzultovaný s riaditeľom sekcie spravodajstva a aktuálnej publicistiky, ktorý nesie zodpovednosť za obsahovú aj riadiacu činnosť v rámci spravodajstva a aktuálnej publicistiky RTVS.

Povinnosť vysielateľa zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby a objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky stanovuje priamo zákon č. 264/2022 Z. z. mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách). Zabezpečenie názorovej plurality či objektívnosti a nestrannosti programov je možné, ako to vyplýva z rozhodovacej praxe RPMS resp. RVR, zabezpečiť rôznorodými spôsobmi. Voľba príslušného spôsobu je determinovaná okolnosťami konkrétneho prípadu a rozhoduje o nej príslušný zodpovedný pracovník sekcie spravodajstva a publicistiky.

S ohľadom na existujúcu internú reguláciu vysielania spravodajstva a publicistiky ako aj variabilné možnosti zabezpečenia názorovej plurality či objektívnosti a nestrannosti programov, ktorých voľba je vždy závislá na okolnostiach jednotlivých prípadov a zodpovedá za ňu sekcia spravodajstva a publicistiky, generálny riaditeľ nebude zasahovať do redakčnej nezávislosti vydávaním ďalších interných predpisov.“

RTVS ako podkladový materiál k tomuto bodu opäť doručil len list od GR RTVS.

Dňa 16.3.2023 prijal VKM uznesenie č. 210, ktoré nadväzuje na rokovanie VKM z 28.2.2023 a uznesenie okrem iného obsahuje aj informáciu, že VKM:

„berie na vedomie rozhodnutie Rozhlasu a televízie Slovenska pridržiavať sa vlastných interných predpisov a odolávať tlaku politikov pri obsadzovaní politických diskusií,“

Mrzí ho, že na rokovaní nie je prítomná A. Sámelová. Zhrnul, že udalosť nastala 17.11.2022, rada o tom rokovala 30.11.2022 a prijala už spomenuté uznesenie. Viackrát na rade odznelo, že sa toto uznesenie plní a po 86 dňoch po dvojnásobnej urgencii rady GR RTVS odpísal, že žiadne pravidlá sa prijímať nebudú, pretože on nebude zasahovať do nezávislosti. Uznesenie rady pritom hovorilo o tom, že rada žiada GR RTVS, aby zabezpečil prijatie interných pravidiel stanovujúcich systém zaraďovania aktivít politických strán do vysielania, vrátane priamych prenosov zo snemov a tlačových besied tak, aby bola zabezpečená zásada plurality a vyváženosti pri garancii redakčnej nezávislosti. Zopakoval, že 86 dní trvalo, kým GR RTVS odpovedal, že žiadne pravidlá nebudú a takto ako je to nastavené tak to stačí. Poznamenal, že toto nebola aktivita rady, ktorou chcela zadávať GR RTVS nejaké úlohy, ale reakcia rady na fatálne zlyhanie.

J. Balaščák prečítal spravodajské stanovisko:

„Názor či tvrdenie, že RTVS má v súčasnosti dostatočnú sústavu interných predpisov pri tvorbe a vysielaní spravodajských programov by platili vtedy, keby RTVS bez zaváhania, chýb a zlyhaní zvládala pokrývanie všetkých, ale najmä kontroverzných politických udalostí a tém.

Že to takto bezpodmienečne neplatí svedčia okrem iného aj viaceré uznesenia Rady RTVS. Napríklad aj to, v ktorom rada zaujala postoj k postupu vedenia RTVS prijať personálne rozhodnutia v reakcii na spravodajské zlyhanie.

Ale k podstate témy. Žijeme v zložitej dobe, ktorá si žiada mimoriadnu prípravu či opatrenia. Hovoríme pritom o systéme, ktorý má byť vnútorným nástrojom riadenia RTVS a má pomôcť verejnoprávnemu vysielateľovi zvládnuť zložité a komplexné problémy spojené s vytváraním vyváženého a racionálne zdôvodneného priestoru pre politické strany bez toho, aby RTVS prichádzala o dôveryhodnosť.

Pravidlá by pritom mali byť zrozumiteľné a čitateľné pre každého, tak účastníkov politického súboja, ako aj prijímateľa informácií, teda členov občianskej spoločnosti.

Ich zmyslom je teda chrániť jednotlivých autorov, verejnoprávného vysielateľa a najmä právo občanov na vyvážené a vecne vyargumentované informácie. Takéto pravidlá si RTVS definuje napríklad aj pre spravodajské a publicistické programy v predvolebných obdobiach, s rovnakým zámerom zabrániť a predchádzať akýmkoľvek možným nezrovnalostiam (vrátane plnenia si zákonných povinností volebného vysielania).

Domnievam sa, že najbližšie obdobie budeme, či chceme alebo nie, v permanentnej (čiastočne neoficiálnej) predvolebnej kampani, v ktorej sa nebude bojovať vždy s čistými zbraňami. Útokom sa pritom nevyhnú ani médiá, dokonca nielen verejnoprávne, ale ako sa v niektorých prípadoch už ukazuje, aj médiá komerčné.

Dovolím si v tejto súvislosti zacitovať z programových priorít Konceptcie:

- *Posilnenie líderstva v dôveryhodnosti spravodajstva*
- *Dôraz na kvalitu, hodnotu a profesionalitu vo všetkých službách verejnoprávného vysielateľa.*
- *Podpora občianskej spoločnosti a budovanie pilierov pluralitnej spoločnosti.*

Aký lepší nástroj si človek vie predstaviť pre naplnenie týchto priorít ako práve definovanie zrozumiteľných vnútorných pravidiel? Pevne verím, že predchádzajúce myšlienky nebude nikto považovať za spochybňovanie redakčnej nezávislosti. Pretože v skutočnosti ide z mojej strany o jej veľmi silnú podporu.“

Dodal, že ak by sa rada vzdala svojej funkcie dohľadu, tak by tu potom museli len sedieť a šúchať nohami. Myslí si, že to, čo si rada žiada je len jej úloha a práca.

I. Gallo poznamenal, že v zaslanom zozname členov manažmentu, ktorí sa zúčastnia rokovania rady je uvedená aj A. Sámelová. Nikto odvtedy neavizoval, že nepríde. Považuje to za záležitosť elementárnej slušnosti aspoň informovať radu, že A. Sámelová nepríde.

Uviedol, že ak by vedel, že nebude prítomná, tak tento bod presunie, pretože ona je tá najpovolanejšia k tomuto bodu a veci, ktoré sa preberajú jej kompetenciou.

L. Machaj vysvetlil, že A. Sámelová je momentálne na dôležitom rokovaní a predpokladal, že k bodu o plnení tohto uznesenia bude prezentovať on.

I. Gallo zopakoval, že mohla byť aspoň rada informovaná, že sa A. Sámelová nezúčastní.

L. Machaj uviedol, že považuje za chybu, že toto uznesenie nerozporoval, keď bolo prijaté, pretože súčasné pravidlá sú podľa neho dostatočné. Prečítal svoje stanovisko, ktoré rade zaslal:

„Vážený pán predseda Rady RTVS

úloha, ktorú Rada RTVS uložila generálnemu riaditeľovi RTVS v bode 3 uznesenia č. 230/2022 z 30.11.2022, nebola realizovaná z dôvodu, že v RTVS v súčasnosti platí sústava interných predpisov RTVS, ktoré stanovujú požiadavky na tvorbu a vysielanie spravodajských programov a garantujú redakčnú nezávislosť. O tejto skutočnosti sme Vás informovali už 24.2.2023.

Zároveň si dovoľujeme upozorniť na skutočnosť, že v zmysle § 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 532/2010 Z. z. patrí do pôsobnosti Rady RTVS schvaľovanie výlučne štyroch interných predpisov RTVS, ktorými sú štatút RTVS, organizačný poriadok RTVS, štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov RTVS a podmienky poskytovania archívnych dokumentov. Vydávanie všetkých ostatných interných predpisov RTVS je v zmysle § 15 os. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. vo výlučnej kompetencii generálneho riaditeľa RTVS. Keďže Rada RTVS je oprávnená schvaľovať výlučne interné predpisy RTVS, ktoré sú uvedené v § 8 ods. 1 písm. f) zákona č. 532/2010 Z. z., tak nie je oprávnená ukladať generálnemu riaditeľovi RTVS úlohy na vydanie iných interných predpisov RTVS, keďže takýmto pokynom by zasahovala do riadiacich oprávnení generálneho riaditeľa RTVS vyplývajúcich z ustanovenia § 15 os. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. Uloženie povinnosti uvedenej v bode 3 uznesenia č. 230/2022 z 30.11.2022 navyše nie je v súlade so smernicou o tvorbe interných predpisov RTVS (IP 52/2021)“

I. Gallo sa opätovne spýtal, prečo musela rada čakať 86 dní na toto stanovisko.

L. Machaj uviedol, že si to vyhodnocovali a spracovávali a preto to trvalo takúto dobu.

J. Balaščík si myslí, že ambíciou rady nebolo uložiť RTVS, že má vytvoriť nejaké predpisy navyše, ale je to o tom, aby tvorcovia zvnútra boli chránení a aby sa nestali také veci, aké sa stali. Uviedol, že ak by sa rada mala baviť exaktne len o tom, čo je v zákone uvedené, tak sa môže stretnúť raz za rok. Rada podľa neho musí pravidelne komunikovať s manažmentom RTVS.

L. Machaj skonštatoval, že je ochotný komunikovať, ale treba jasne stanoviť pravidlá, čo je dohľadový systém rady a čo je manažérsky systém RTVS a bolo to dodržiavané z oboch strán. Nevyhýba sa akejkoľvek diskusii a ani otvoreniu akejkoľvek témy.

I. Gallo uviedol, že 7.12.2022 rada zaslala už spomenuté pripomienky a doteraz nedostala odpoveď. Považuje to za absolútne neprofesionálny prístup smerom k rade, resp. neslušné. Rada má podľa neho aj všeobecné kompetencie a úlohy a vybrať, že úlohy rady sú len tie, ktoré sú uvedené v zákone o RTVS, tak to považuje za účelový výklad zákona. Skonštatoval, že argumentáciu z listu GR RTVS považuje za nekorektnú. Myslí si, že štatút, na ktorý sa odvoláva RTVS bol dostačujúci možno v podmienkach, kedy nebola samostatná spravodajská programová služba. V tejto chvíli je však úplne iná situácia, kedy zodpovední pracovníci musia na základe jednoznačne stanovených pravidiel rozhodnúť, čo sa odvysiela a čo nie. Na základe tohto je presvedčený, že tieto pravidlá musia existovať, aby bol ochranný dáždík, ktorý bude chrániť pracovníkov RTVS pred vplyvom z externého prostredia.

L. Machaj si myslí, že v štatúte programových pracovníkov a spolupracovníkov sú tieto pravidlá stanovené jasne. Problém 17.11.2022 nebol podľa neho v tom, čo sa odvysielalo, ale ako sa to odvysielalo.

I. Gallo sa spýtal, že ak nejaká strana bude mať snem na Veľký piatok, či bude tento snem odvysielaný.

L. Machaj odpovedal, že snem jednej politickej strany na takéto sviatok by odvysielaný nemal byť, ale diskutovali by o tom s pracovníkmi spravodajstva. Vždy by to boli individuálne rozhodnutia pracovníkov spravodajstva a toto by žiadne pravidlá nevyriešili.

I. Gallo uviedol, že individuálne rozhodnutia by ale mali vychádzať z konkrétnych pravidiel.

J. Balaščák si myslí, že tu možno hrozí zneužitie sviatku na politické účely a možno by sa mali stanoviť sviatky, kedy nebude poskytnutý priestor politickým stranám.

J. Mikušová skonštatovala, že možno pri revízii pravidiel by RTVS prišla na to, že tieto pravidlá nie sú dostatočné na všetky vzniknuté situácie. Je to v záujme ochrany RTVS. Manažment sa podľa nej zdráha si vytvoriť nástroj na svoju vlastnú ochranu.

I. Gallo si myslí, že žiadne pravidlá nepokryjú všetky situácie, ale mal by byť vytvorený nejaký základ, ktorý vychádza zo zabezpečenia zásady plurality a vyváženosti pri garancii redakčnej nezávislosti. Uviedol ako príklad situáciu s p. Blahom. Myslí si, že ak by mala RTVS na svojom webe uvedené, že ak politická strana pošle iného vystupujúceho, ako bol odsúhlasený dramaturgiou, tak RTVS využije inštitút prázdneho kresla, tak sa mohlo predísť tomu, že si na tom robil potom niekto politický marketing.

Ľ. Machaj uviedol, že štatút programových pracovníkov a spolupracovníkov je dostatočný nástroj na toto a na voľby vypracovávajú samostatný dokument, s ktorým radu oboznáma.

I. Gallo spresnil, že rada teraz hovorí o pravidlách, ktoré nesúvisia s plnením zákonných úloh pri voľbách. Spýtal sa, ako sa pri :24 uvažuje, či sa budú alebo nebudú vysielat' politické snemy, keď nebudú personálne a technické prekážky, ktoré boli doteraz. Zaujímá ho, že kto a na základe čoho rozhodne, čo bude a čo nebude odvysielané. Nemyslí si, že súčasný štatút toto pokrýva. Toto sú podľa neho otázky, ktoré mala zodpovedať A. Sámelová.

V. Ruman uviedol, že súčasné štatúty platia pre všetky programové služby.

I. Gallo sa spýtal, či si myslí, že tieto všeobecné pravidlá stačia, keď sa vie aká je senzitivita na spravodajstvo a reagovalo sa na situáciu, ktorá vznikla 17.11.2022. Zopakoval, že nie je ambíciou rady vstupovať do internej dokumentácie RTVS, rada si len chce vykonávať svoj mandát v zmysle zákona o RTVS s ambíciou pomôcť tejto inštitúcii.

I. Gallo prerušil rokovanie o bode č. 6 s tým, že sa cez prestávku naformuluje uznesenie.

T. Caban navrhol, aby sa bod č. 7 presunul na niektoré ďalšie rokovanie, keďže nie je prítomná A. Sámelová.

Členovia rady vyslovili všeobecný súhlas s týmto návrhom.

8. Podnety a sťažnosti

Tajomník rady a I. Gallo informovali o všetkých došlých podnetoch a členovia rady sa dohodli na spôsobe ich vybavenia.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 93/2023:

Rada RTVS prerokovala predložené podnety a sťažnosti a berie na vedomie spôsob ich vybavenia.

Za: 5 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / J. Chudík /

Uznesenie bolo prijaté.

I. Gallo vyhlásil prestávku na prípravu návrhov na uznesenia.

I. Gallo po prestávke predložil návrhy na uznesenia a dal o nich hlasovať:

K bodu č. 3:

Uznesenie č. 94/2023:

Rada RTVS prerokovala a berie na vedomie priebežnú informáciu o aktuálnom stave v súvislosti so zmenou financovania RTVS.

Za: 5 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / J. Chudík /

Uznesenie bolo prijaté.

K bodu č. 6:

Uznesenie č. 95/2023:

Rada RTVS:

- a) prerokovala Informáciu o plnení uznesenia č. 230/2022 – interné pravidlá systému zaraďovania aktivít politických strán do vysielania RTVS,
- b) konštatuje, že GR RTVS nespĺnil bod č. 3 uznesenia Rady RTVS č. 230/2022 z 30.11.2022,
- c) opätovne žiada GR RTVS, aby verejnoprávny vysielateľ vypracoval interné pravidlá stanovujúce systém zaraďovania aktivít politických strán do vysielania, vrátane priamych prenosov zo snemov a tlačových besied tak, aby bola zabezpečená zásada plurality a vyváženosti pri garancii redakčnej nezávislosti, ktoré sú nevyhnutným predpokladom na predchádzanie spochybňovaní dodržiavania princípov vyváženosti, plurality a objektívnosti vo vysielaní RTVS.

Za: 5 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / J. Chudík /

Uznesenie bolo prijaté.

9. Rôzne

I. Gallo informoval, že ďalšie rokovania rady sú naplánované na 13.4.2023 a 20.4.2023.

I. Gallo ukončil rokovanie Rady RTVS.

V Bratislave 4.3.2023.

Zapísal: Adam Mozolák

tajomník Rady RTVS

Overovateľ:

T. Caban

Mgr. Igor Gallo
predseda Rady
Rozhlasu a televízie Slovenska

Kompletný zvukový záznam z rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska prehľadne usporiadaný podľa prerokovávaných bodov je možné si vypočuť na www.rtv.slovenska.sk.